

ปัจจัยแวดล้อมที่ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล
ของประชากรเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร
Environmental Factors Affecting Personal Financial Planning
of the Population in Bang Kapi District, Bangkok

นายปิยะชาติ เรืองอินทร์
สาขาวิชาการเงิน คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ผู้รับผิดชอบบทความ

Piyachat Ruangin
E-mail: 6514154104@ru.ac.th
Faculty of Business Administration Program in Finance
Ramkhamhaeng University
Corresponding authors

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อสำรวจปัจจัยส่วนบุคคลของประชากรเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร 2) เพื่อศึกษาการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของประชากรเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร ที่มีลักษณะปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน 3) เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นปัจจัยแวดล้อมของประชากรเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร 4) เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของประชากรเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร 5) เพื่อศึกษาปัจจัยแวดล้อมที่ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของประชากรเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชากรเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์เชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานโดยการใช้สถิติการทดสอบแบบ t-Test และการใช้สถิติความแปรปรวนทางเดียว (One - Way ANOVA) และเมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จะดำเนินการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยการทดสอบทางสถิติ LSD และใช้สถิติการถดถอยพหุคูณ MRA (Multiple Regression Analysis)

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 1 พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีเพศ ระดับการศึกษา และจำนวนบุคคลที่อยู่ในความรับผิดชอบต่างกัน ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลไม่ต่างกัน และปัจจัยส่วนบุคคลที่มีอายุ อาชีพ สถานภาพสมรส รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน ต่างกัน ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 2 พบว่า ปัจจัยแวดล้อมด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร และความสามารถในการยอมรับความเสี่ยงจากการลงทุน ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของประชากรเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร

คำสำคัญ: การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล, ปัจจัยแวดล้อม

Abstract

The objectives of this research are: 1) to explore the personal factors of the population in Bang Kapi District, Bangkok; 2) to study the personal financial planning of the population in Bang Kapi District, Bangkok, with different personal factors; 3) to study the level of opinion on environmental factors among the population in Bang Kapi District, Bangkok; 4) to study the level of opinion on personal financial planning among the population in Bang Kapi District, Bangkok; 5) to investigate the environmental factors affecting personal financial planning of the population in Bang Kapi District, Bangkok.

The sample for this research consisted of 400 individuals from Bang Kapi District, Bangkok. A questionnaire was used as the data collection tool. The descriptive statistics used in the analysis include percentage, mean, and standard deviation. Hypothesis testing was conducted using t-tests and One-way ANOVA. When significant statistical differences were found at the 0.05 level, pairwise comparisons were performed using LSD statistical tests, and multiple regression analysis (MRA) was employed.

The results of hypothesis testing 1 revealed that personal factors such as gender, education level, and the number of dependents did not significantly affect personal financial planning. However, personal factors such as age, occupation, marital status, average monthly income, and average monthly expenses did significantly affect personal financial planning.

The results of hypothesis testing 2 indicated that environmental factors, including information perception and risk tolerance in investments, significantly affected personal financial planning among the population in Bang Kapi District, Bangkok.

Keyword: Personal financial planning, environmental factors

บทนำ

ปัจจุบันประเทศไทยประสบปัญหาทางด้านเศรษฐกิจในหลายด้าน เช่น หนี้ครัวเรือน หนี้สาธารณะ เงินเฟ้อ การผูกขาด และการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ เป็นต้น ซึ่งปัญหาดังกล่าวข้างต้นปฏิเสธไม่ได้ว่าเป็นเรื่องใกล้ตัวของคนไทยทุกคน และส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตประจำวันอย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้น การแก้ไขปัญหาในด้านต่างๆ จะต้องมีการวางแผนการแก้ไขแบบบูรณาการร่วมกัน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคครัวเรือน เพื่อขับเคลื่อนมาตรการต่างๆ ทั้งระยะสั้นและระยะยาว ให้มีความสอดคล้อง มีแนวทางและแบบแผนที่มีขั้นตอนการดำเนินการที่ชัดเจน โดยเริ่มจากภาคครัวเรือน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการพัฒนาประเทศ อีกทั้งยังเป็นผู้ขับเคลื่อนเศรษฐกิจระดับฐานราก ซึ่งปัจจุบันประสบปัญหาด้านหนี้สินเป็นอย่างมาก

จากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลสินเชื่อที่อยู่ในระบบ Credit Bureau พบว่า 1 ใน 3 ของจำนวนประชากรในประเทศมีหนี้ ซึ่งจำนวนคนที่มีหนี้ดังกล่าวครอบคลุมปริมาณหนี้ครัวเรือนที่มีในระบบถึงร้อยละ 87 ส่วนใหญ่เป็นสินเชื่อส่วนบุคคล และสินเชื่อบัตรเครดิต คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 39 และ 29 ตามลำดับ และอาจเป็นหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ โดยตัวเลขดังกล่าวยังไม่นับรวมหนี้สินจากการกู้ยืมสหกรณ์ออมทรัพย์ สถาบันการเงินอื่นๆ นอกเหนือจากธนาคาร กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) และหนี้นอกระบบ

ศูนย์วิเคราะห์เศรษฐกิจทีทีบี ได้ประเมินสัดส่วนหนี้ครัวเรือนต่อ GDP ของไทย ณ สิ้นปี 2567 อยู่ที่ร้อยละ 91.4 หรือประมาณ 16.9 ล้านล้านบาท ขณะที่หนี้บัตรเครดิต ลิสซิ่ง และสินเชื่อส่วนบุคคล ขยายตัวสูงสุดในรอบทศวรรษ ประกอบกับข้อมูลจากธนาคารแห่งประเทศไทย ระบุว่า ยอดคงค้างหนี้ครัวเรือนไทย ณ ไตรมาส 3 ของปี 2566 อยู่ที่ 16.2 ล้านล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 3.4 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน (YoY) คิดเป็นร้อยละ 90.9 ต่อ GDP ซึ่งมีทิศทางชะลอตัวลงอย่างต่อเนื่องจากไตรมาสก่อนหน้า เนื่องจากผู้ให้กู้หลักอย่างธนาคารพาณิชย์เพิ่มความระมัดระวังในการปล่อยสินเชื่อ สวนทางกับตัวเลขหนี้ที่มาจากกลุ่มบริษัทบัตรเครดิต ลิสซิ่ง และสินเชื่อส่วนบุคคล ที่เติบโตในอัตราเร่งสูงสุดในรอบทศวรรษ

นอกจากนี้ยังพบว่า หนี้สินด้อยคุณภาพของภาคครัวเรือนก็มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ประเมินได้จากสัดส่วนหนี้เสีย (NPLs) ในระบบธนาคารพาณิชย์ที่สูงถึงร้อยละ 2.79 หรือเกือบ 1.52 แสนล้านบาท เพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้าถึงร้อยละ 3.6 ขณะที่สัดส่วนหนี้ค้างชำระระหว่าง 1-3 เดือน หรือ Stage 2 อยู่ที่ร้อยละ 6.66 หรือ 3.62 แสนล้านบาท ซึ่งเกือบครึ่งหนึ่ง หรือประมาณ 1.7 แสนล้านบาท มาจากสินเชื่อเช่าซื้อรถที่เพิ่มสูงเป็นประวัติการณ์ และยังไม่นับรวมหนี้จากผู้ให้บริการทางการเงินที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน (Non-Bank) และสถาบันการเงินเฉพาะกิจ (SFIs) อีกร้อยละ 35 ของทั้งระบบ

จากการพิจารณาสถานการณ์เศรษฐกิจฐานราก พบว่า ยังฟื้นตัวไม่ทั่วถึงและแข็งแกร่ง ความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้ก็อาจจะยังไม่กลับมาเป็นปกติ และคาดว่าภาระหนี้ที่สูงจะยังคงเป็นปัจจัยฉุดรั้งเศรษฐกิจต่อไป ฉะนั้นแล้ว การดำเนินการแก้ปัญหาหนี้ครัวเรือนอย่างยั่งยืนและเป็นระบบ มีความจำเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะการยกระดับมาตรฐานกระบวนการให้สินเชื่อและการปฏิบัติกับลูกหนี้อย่างเป็นธรรม (Responsible Lending) ครอบคลุมตลอดวงจรหนี้ ของลูกหนี้ ควบคู่ไปกับมาตรการสนับสนุนให้มีการคิดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ตามความเสี่ยง (Risk-Based Pricing) เพื่อกระตุ้นการปรับวินัยทางการเงินของครัวเรือนให้ดีขึ้น เพิ่มช่องทางการเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้อย่างเหมาะสม ซึ่งเป็นแนวทางสำคัญที่จะช่วยบรรเทาปัญหาหนี้สินของครัวเรือนไทยได้ในระยะยาว

จากประเด็นปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยเห็นว่า การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเป็นกระบวนการสำคัญที่จะช่วยส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก ซึ่งก็คือ ภาคครัวเรือน มีความตระหนักและให้ความสำคัญกับวินัยทางการเงิน ซึ่งจะช่วยให้การดำเนินชีวิตประจำวันมีคุณภาพที่ดียิ่งขึ้น อีกทั้งยังเป็นแนวทางให้กับ หน่วยงานภาครัฐ องค์กรอิสระ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา หรือประชาชนทั่วไป สามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ และสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน เพื่อให้ทราบถึงปัญหาหรือต้นตอที่เป็นสาเหตุของความเปราะบางทางการเงินของภาคครัวเรือน อันส่งผลต่อฐานะความเป็นอยู่ การดำรงชีวิตในแต่ละวัน สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้ และสร้างภูมิคุ้มกันทางการเงินให้กับประชาชนทั่วไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีประสิทธิผล

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสำรวจปัจจัยส่วนบุคคลของประชากรเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของประชากรเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร

ที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกัน

3. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นปัจจัยแวดล้อมของประชากรเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร
4. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของประชากรเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร
5. เพื่อศึกษาปัจจัยแวดล้อมที่ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของประชากรเขตบางกะปิ

กรุงเทพมหานคร

ขอบเขตของวิจัย

1. ขอบเขตด้านกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่มีถิ่นที่อยู่อาศัยในเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน โดยดำเนินการแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างในเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา เป็นการศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยแวดล้อมที่ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของประชากรเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรอิสระ

1) ปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ สถานภาพสมรส รายได้เฉลี่ยต่อเดือน รายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน และจำนวนบุคคลที่อยู่ในความรับผิดชอบ

2) ปัจจัยแวดล้อม ประกอบด้วย ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ภาวะทางเศรษฐกิจ และความสามารถในการยอมรับความเสี่ยงจากการลงทุน

4. ขอบเขตด้านระยะเวลา ระยะเวลาดำเนินการวิจัย ตั้งแต่เดือน พฤษภาคม – กรกฎาคม 2567

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงปัจจัยแวดล้อมที่ ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินของประชากรเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร โดยผู้ที่สามารถใช้ผลการวิจัยที่เป็นประโยชน์ได้ คือ หน่วยงานภาครัฐ องค์กรอิสระ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา หรือประชาชนทั่วไป สามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ และสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล

2. ทราบถึงปัญหาหรือต้นตอที่เป็นสาเหตุของความเปราะบางทางการเงินของประชาชน ที่ส่งผลต่อฐานะความเป็นอยู่ การดำรงชีวิตในแต่ละวัน และสามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3. สามารถทำให้ภาคครัวเรือนมองเห็นแนวทางการวางแผนทางการเงิน เพื่อรองรับความไม่แน่นอนของสถานการณ์ในอนาคตได้อย่างทันท่วงที และสามารถเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางการเงินให้กับประชาชนทั่วไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

คำจำกัดความ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน หมายถึง ความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการทำให้สินทรัพย์ที่มีนั้น เพิ่มขึ้นโดยการนำสินทรัพย์ไปลงทุนในกิจกรรมต่างๆ รวมถึงวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล การมีความรู้และความเข้าใจด้านการวางแผนทางการเงิน จะเป็นการส่งเสริมให้บุคคลสามารถยกระดับคุณภาพชีวิตได้ดี สามารถจัดการกับรายรับรายจ่าย ควบคุมสถานะทางการเงินของตน มีความมั่นคงและมั่นคงมากยิ่งขึ้น เนื่องจากการเงินส่วนบุคคลเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของแต่ละบุคคลจึงควรตระหนักถึงความสำคัญในการใช้จ่ายอย่างถูกต้อง และเมื่อมีความต่อเนื่องจนเกิดเป็นความชำนาญจะส่งผลต่อเนื่องให้เกิดบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนการเงิน สามารถแนะนำความรู้ดังกล่าวให้แก่ผู้อื่นได้

คำจำกัดความ การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร หมายถึง กระบวนการที่บุคคลเปิดรับข้อมูลข่าวสาร การตั้งใจรับข้อมูลนั้น และทำความเข้าใจความหมาย การตีความข้อมูลที่ได้รับ ซึ่งจะมีความแตกต่างกันในแต่ละบุคคล ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์และหรือความต้องการของบุคคลนั้นๆ ซึ่งในการวิจัยนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับการได้รับข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับการลงทุน จากสื่อประเภทต่าง ๆ ที่ใช้ในการสื่อสาร ความคิดเห็นที่มีต่อการสื่อสารผ่านสื่อดังกล่าว และประเด็นสำคัญหรือเนื้อหาสาระ

คำจำกัดความ ภาวะทางเศรษฐกิจ

การเปลี่ยนแปลงในหลายรูปแบบทั้งเศรษฐกิจแบบรุ่งเรืองหรือเศรษฐกิจแบบถดถอย ทั้งนี้ ไม่ว่าจะเศรษฐกิจจะอยู่ในภาวะใด บุคคลย่อมจำเป็นต้องมีรายได้และมีการใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคซึ่งเกี่ยวข้องกับการเงินส่วนบุคคลอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ อย่างไรก็ตาม ในช่วงที่เศรษฐกิจถดถอยย่อมมีโอกาสมากขึ้นที่จะได้รับผลกระทบทางลบจากภาวะเศรษฐกิจดังกล่าว หากมีรายได้ที่ไม่เพียงพอสำหรับรายจ่าย โดยเฉพาะรายจ่ายที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีพ บุคคลดังกล่าวมีแนวโน้มที่จะก่อหนี้ส่วนบุคคลหรือหนี้ครัวเรือนเพื่อนำเงินมาใช้จ่ายหนี้ครัวเรือนดังกล่าวคือภาระผูกพัน และจะส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตในอนาคตเช่นกัน และในที่สุดภาระหนี้สินที่สูงเกินไปรวมทั้งหนี้สินที่ไม่จำเป็นจะทำให้ความมั่งคั่งลดน้อยลง

คำจำกัดความ ความสามารถในการยอมรับความเสี่ยงจากการลงทุน

ความสามารถในการยอมรับความเสี่ยงจากการลงทุน หมายถึง ระดับความสามารถของบุคคลใดบุคคลหนึ่งในการยอมรับผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้น จากการตัดสินใจในการลงทุนในผลิตภัณฑ์ต่างๆ โดยการตัดสินใจดังกล่าวผ่านการคิด วิเคราะห์ จากข้อมูลที่ได้รับ และคำนึงถึงความพร้อมที่จะลงทุน โดยพิจารณาจากอายุ และฐานะทางการเงินของตนเอง

คำจำกัดความ การวางแผนทางการเงิน

การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล หมายถึง เป็นกระบวนการในการประเมินและปรับปรุงเพื่อให้เกิดฐานะการเงินที่มั่นคงของบุคคล ด้วยการศึกษารายจ่ายทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องและการตัดสินใจของแต่ละบุคคล การวางแผนทางการเงินจะเกี่ยวข้องกับการจัดหา ใช้ไปในทรัพยากร “เงิน” ของบุคคลเช่น การออม การลงทุนตามเป้าหมายของบุคคล ผลตอบแทนจากการวางแผนทางการเงินที่เหมาะสมและเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ คือการยกระดับมาตรฐาน คุณภาพการดำเนินชีวิตที่ดีขึ้น มีความมั่นคงในชีวิตและมีอิสระทางการเงิน

แนวคิดเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน

ศูนย์ส่งเสริมการพัฒนาความรู้ตลาดทุน สถาบันกองทุนเพื่อการพัฒนาตลาดทุน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (2553) กล่าวไว้ว่า การวางแผนการเงินส่วนบุคคล (personal finance) มีความสำคัญต่อบุคคลไม่แตกต่างไปจากการวางแผนการเงินของบริษัท (corporate finance) ที่มีความสำคัญต่อบริษัท เพราะจะช่วยให้บุคคลวางแผนการหารายได้ การใช้จ่าย การคุ้มครองชีวิต การออม การลงทุน และการเก็บเกี่ยวผลประโยชน์จากเงินออมและเงินลงทุน ซึ่งจะทำให้เกิดความมั่นคงทางการเงินในอนาคต เกิดความมั่นใจในการดำรงชีวิตในต่างประเทศความรู้ที่เกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินได้ถูกรวบรวมมาเป็นแขนงวิชาชีพหนึ่งเรียกว่า การวางแผนทางการเงิน (financial planning) เพื่อใช้เผยแพร่ให้ประชาชนทั่วไปและบุคคลที่สนใจที่จะให้คำแนะนำในเรื่องนี้ต่อผู้รับคำปรึกษาที่ต้องการที่ปรึกษาในลักษณะมืออาชีพ สำหรับประเทศไทย เรื่องการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลถือเป็นเรื่องใหม่ ยังไม่เคยมีองค์กรใดรวบรวมความรู้ด้านนี้อย่างครอบคลุมครบถ้วนสมบูรณ์แบบ ความรู้ที่ประชาชนมีอยู่ในเรื่องนี้จะเบาบางๆ เช่น การนำเงินออมไปฝากกับสถาบันการเงินหรือนำไปซื้อหลักทรัพย์ ประชาชนส่วนใหญ่ยังไม่มีความรู้เรื่องการวางแผนทางการเงินอย่างลึกซึ้ง นอกจากนี้ ยังเป็นค่านิยมอีกด้วยว่าเรื่องการเงินเป็นเรื่องความลับ ไม่ต้องการให้บุคคลอื่นมาทราบหรือให้คำแนะนำ อย่างไรก็ตาม สภาพสังคมไทยที่เปลี่ยนไปในปัจจุบัน ประชาชนมีระดับความรู้ที่สูงขึ้น และได้เคยเผชิญความยากลำบากทางด้านการเงินร่วมกันจากวิกฤตเศรษฐกิจในปี พ.ศ. 2540 เป็นปัจจัยที่สำคัญทำให้เห็นความสำคัญของการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลมากขึ้น ซึ่งเป็นโอกาสอันดีในการผลักดันให้มีการศึกษา เผยแพร่ความรู้ รวมทั้งสนับสนุนให้เกิดบุคลากรในวิชาชีพด้านการวางแผนทางการเงินให้เกิดขึ้นในสังคมไทยโดยมุ่งหวังว่าความมั่นคงทางการเงินและชีวิตของคุณจะส่งผลดีต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทยด้วย

ความสำคัญของการวางแผนทางการเงิน

การวางแผนทางการเงินมีความสำคัญต่อคนทุกช่วงอายุ นักศึกษาจบใหม่อายุ 23 ปี จากมหาวิทยาลัยวางแผนการซื้อรถ เก็บออมเพื่อซื้อบ้านหลังแรก การคำนวณค่าใช้จ่ายสำหรับประกันชีวิต คนวัยทำงานอายุ 35 ปี อาจวางแผนการลงทุนในสินทรัพย์ประเภทต่างๆ และคนวัย 50 ปี ก็วางแผนการลงทุนหลังวัยเกษียณเพื่อให้มีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีวิต เป็นต้น

ดังนั้น จึงเป็นข้อเท็จจริงว่า การวางแผนทางการเงินเป็นกิจกรรมที่เกิดขึ้นตลอดช่วงชีวิต (a life-long activity) และจะเห็นได้ว่าวัตถุประสงค์ทางการเงินที่ตั้งไว้ ไม่จำเป็นต้องคงที่ตลอดเวลา มีการเปลี่ยนแปลงได้ทั้งลักษณะและความสำคัญ เช่น การวางแผนเพื่อวัยเกษียณ ควรถูกพิจารณาตั้งแต่เริ่มต้นเข้ามาทำงานในอาชีพ แต่จะอยู่ในลักษณะการสะสมเงินออมและลงทุนไป จนเมื่อใกล้เกษียณ การวางแผนทางการเงินเพื่อวัยเกษียณและการวางแผนมรดก (retirement and estate planning) จะเริ่มมีความสำคัญมากขึ้น การวางแผนสำหรับแต่ละบุคคลก็อาจจะต่างกันไปตามปัจจัยต่างๆ เช่น แผนของคนมีครอบครัวอายุ 30 ปี มีบุตร 2 คน กับแผนของคนอายุ 65 ปี ก็จะแตกต่างกัน เป็นต้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สิริยาภรณ์ จำวั่ง (2564) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของบุคลากรกรมส่งเสริมสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาลักษณะประชากรศาสตร์ของ จำแนกตาม เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และประเภทบุคลากร 2) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล 3) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกัน 4) ศึกษาระดับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกัน 5) ศึกษาผลกระทบของปัจจัยด้านลักษณะประชากรศาสตร์และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล และมีกลุ่มตัวอย่าง คือ บุคลากรกรมส่งเสริมสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำนวน 400 คน โดยใช้สถิติทดสอบ t – Test สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way ANOVA) และหากพบความแตกต่างจะนำไปสู่การเปรียบเทียบรายคู่โดยใช้วิธี LSD และสถิติถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยด้านลักษณะประชากรศาสตร์ส่วนใหญ่เป็น เพศหญิง อายุ 36-45 ปี มีสถานภาพโสด ระดับการศึกษาปริญญาตรี รายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ที่ 15,000 – 20,000 บาท และเป็นข้าราชการ เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ให้ความสำคัญกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลในระดับ โดยปัจจัยด้านลักษณะประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และประเภทบุคลากร ต่างกัน ทำให้การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลต่างกัน อายุ และสถานภาพต่างกัน ทำให้การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลไม่ต่างกัน และพบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ด้านความรู้ความเข้าใจในเรื่องการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล และด้านภาวะทางเศรษฐกิจ มีผลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของบุคลากรกรมส่งเสริมสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยด้านความรู้ความเข้าใจในเรื่องการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลมีค่าสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร และด้านภาวะทางเศรษฐกิจ ตามลำดับ

สุพิชฌาย์ ใจกันทา (2564) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง การวางแผนทางการเงินของประชาชนวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาการวางแผนทางการเงินของประชาชนวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร 2) เพื่อศึกษาการวางแผนทางการเงินของประชาชนวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีอายุระหว่าง 15-59 ปีจำนวน 400 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติการทดสอบแบบ t-Test สถิติความแปรปรวนทางเดียว (One - way ANOVA) หากพบความแตกต่างจะนำไปสู่การเปรียบเทียบเป็นรายคู่ โดยใช้วิธี LSD และผลการทดสอบ พบว่า ประชาชนวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานครที่มีระดับการศึกษาสูงสุดและรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน ทำให้การวางแผนทางการเงินโดยภาพรวมต่างกัน และประชาชนวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานครที่มีเพศ อายุ สถานภาพ อาชีพ รายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน จำนวนสมาชิกในครอบครัวต่างกัน ทำให้การวางแผนทางการเงินโดยภาพรวมไม่ต่างกัน

รักษ์สุดา เหล่าคา (2563) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรชั้นสูง วิทยาลัยอาชีวศึกษาเทคนิคบริหารธุรกิจกรุงเทพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล 2) ศึกษาการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลโดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล 3) ศึกษาพฤติกรรมและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาระดับ

ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยอาชีวศึกษาเทคนิคบริหารธุรกิจกรุงเทพ จำนวน 265 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์เชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบใช้สถิติการ ทดสอบแบบ t-Test ทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติความแปรปรวนทางเดียว (One - way ANOVA) หากพบความแตกต่างจะนำไปเปรียบเทียบเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของ LSD และใช้สถิติการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression) โดยผลการทดสอบ พบว่า นักศึกษาที่มีเพศอายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน แหล่งที่มาของรายได้แตกต่างกัน ทำให้การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลไม่แตกต่างกัน และนักศึกษาที่มีสาขาวิชาแตกต่างกัน ทำให้การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลแตกต่างกัน ส่วนพฤติกรรมที่ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลประกอบด้วย วัตถุประสงค์การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล ขอบเขตของการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล เป้าหมายในการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล ความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล และบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล มีผลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล ประกอบด้วย ภาวะทางเศรษฐกิจ และการรับรู้ข่าวสาร มีผลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล

ฐานิสร เที่ยรปรีชา (2562) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของบุคลากรสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของบุคลากรสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ 2) เพื่อศึกษาการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของบุคลากรสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ 3) เพื่อเปรียบเทียบการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของบุคลากรสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ ผลการทดสอบ พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินของบุคลากรสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ พบว่าสถานภาพ มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างในด้านบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินระดับการศึกษา มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ในด้านช่องทางการวางแผนทางการเงิน และปัจจัยด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือน มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ในด้านช่องทางการวางแผนทางการเงิน วัตถุประสงค์ กรอบระยะเวลา รวมทั้งบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของบุคลากรสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ พบว่า การรับรู้ข่าวสารปัจจัยความรู้การวางแผนทางการเงิน มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ในด้านช่องทางการจัดทำแผนทางการเงิน ปัจจัยด้านภาวะเศรษฐกิจ มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ในด้านวัตถุประสงค์การวางแผนทางการเงิน และรูปแบบการวางแผนทางการเงิน มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ในด้านวัตถุประสงค์การวางแผนทางการเงิน และรูปแบบการวางแผนทางการเงิน

สาริสสา ฤทธิมาร (2562) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร 2) เพื่อศึกษาการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล 3) เพื่อศึกษาปัจจัยแวดล้อม ในด้านต่าง ๆ ที่มีผลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติการทดสอบแบบ t-Test แบบสถิติความแปรปรวนทางเดียว (One - way ANOVA) หากพบความแตกต่างจะนำไปเปรียบเทียบเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของ LSD และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ผลการทดสอบ พบว่า การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลด้าน เพศ อายุ อาชีพ การศึกษา และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ต่างกัน ทำให้การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลต่างกัน ส่วนปัจจัยส่วนบุคคลด้านสถานภาพของประชากรในเขตกรุงเทพมหานครต่างกันทำให้การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลไม่ต่างกัน นอกจากนี้ปัจจัยแวดล้อมในด้านการรับรู้ข้อมูลและข่าวสารด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและการเมือง และด้านจุดมุ่งหมาย มีผลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร

จิตติมา แจ่มอุบล (2561) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง การจัดการการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการจัดการการวางแผนทางการเงินของบุคคลวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร 2) เพื่อศึกษาการจัดการการวางแผนทางการเงินของบุคคลวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานครฯ จำแนกตามปัจจัยแต่ละบุคคล กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชากรวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวนทั้งหมด 400 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการทำการทดสอบสมมติฐานผู้วิจัยใช้สถิติแบบทดสอบ t-Test สถิติความแปรปรวนทางเดียว (One - way ANOVA) หากพบความแตกต่างจะนำไปเปรียบเทียบเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของ LSD ผลการทดสอบ พบว่า บุคคลวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร มีปัจจัยส่วนบุคคล ด้านเพศ ด้านอายุ ด้านสถานภาพ ด้านระดับการศึกษา และ ด้านรายได้ต่อเดือน ในการทำงานต่างกัน ทำให้การจัดการการวางแผนทางการเงินของบุคคลวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร ต่างกัน

ชฎาพร คุณชื่น (2561) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร 2) เพื่อศึกษาการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ที่มีการวางแผนทางการเงินในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติการทดสอบแบบ t-Test และสถิติความแปรปรวนทางเดียว (One - way ANOVA) หากพบความแตกต่างจะนำไปเปรียบเทียบเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของ LSD ผลการทดสอบ พบว่า กลุ่มประชากรที่มีการวางแผนทางการเงินโดยมี เพศ รายได้ต่อเดือน การศึกษา และอาชีพ ต่างกัน ทำให้การวางแผนทางการเงิน ต่างกัน แต่กลุ่มประชากรที่มีการวางแผนทางการเงินโดยมี อายุ และสถานภาพ ต่างกัน ทำให้การวางแผนทางการเงินไม่ต่างกัน

สมมติฐานการวิจัย

1. ปัจจัยส่วนบุคคลที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน รายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน และจำนวนบุคคลที่อยู่ในความรับผิดชอบต่างกัน ส่งผลให้การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของประชากรเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร ต่างกัน

2. ปัจจัยแวดล้อมที่ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ภาวะทางเศรษฐกิจ และความสามารถในการยอมรับความเสี่ยงจากการลงทุน ส่งผลให้การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของประชากรเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร ต่างกัน

ประเภทของการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลในรูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยแจกแบบสอบถามจำนวน 400 ชุด และนำข้อมูลที่ได้อ่านบันทึกสู่โปรแกรม เพื่อทำการคัดกรอง รวบรวมข้อมูล และทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติสำเร็จรูป SPSS 29.0.10

กลุ่มประชากรและการสุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่มีถิ่นที่อยู่อาศัยในเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร จำนวน 141,388 คน (ที่มา : ข้อมูลจำนวนประชากร ณ วันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2567 จากสำนักงานเขตบางกะปิ)

ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการเปิดตารางการกำหนดกลุ่มตัวอย่างด้วยตารางสำเร็จรูปของ ทาโร ยามานะ (Taro Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ซึ่งกำหนดค่าความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างเท่ากับ 5% (Taro Yamane, 1973) จะได้ขนาดตัวอย่างเท่ากับ 400 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการศึกษาจากเอกสารที่มีอยู่ พร้อมทั้งได้ทำการปรับปรุงคำถามให้เหมาะสม โดยการศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำรา งานศึกษาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย และกำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ตามลักษณะของตัวแปรที่จะศึกษาเป็นตัวบ่งชี้ และนำปัจจัยที่เกี่ยวข้องมาสร้างแบบสอบถาม ซึ่งแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยนี้ ประกอบด้วย 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเพื่อคัดกรองกลุ่มตัวอย่าง มีจำนวนคำถามทั้งหมด 3 ข้อ โดยลักษณะแบบสอบถามเป็นการเลือกคำตอบโดยเลือกจาก 2 ตัวเลือก (Categorical response)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม มีจำนวนคำถามทั้งหมด 8 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ สถานภาพสมรส รายได้เฉลี่ยต่อเดือน รายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน จำนวนบุคคลที่อยู่ในความรับผิดชอบ โดยลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจรายการ (Check-list)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยแวดล้อม ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ภาวะทางเศรษฐกิจ ความสามารถในการยอมรับความเสี่ยงจากการลงทุน โดยลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตรวัดแบบลิเคิร์ต (Likert Scale)

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล ได้แก่ ด้านรายได้ ด้านรายจ่าย ด้านการออมและการลงทุน และด้านภาษี โดยลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตรวัดแบบลิเคิร์ต (Likert Scale)

การทดสอบเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ขอความกรุณาจากผู้เชี่ยวชาญ ดำเนินตรวจสอบหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Valid) ของแบบสอบถาม จำนวน 3 ท่าน โดยให้ผู้เชี่ยวชาญให้คะแนนเพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างคำถามกับวัตถุประสงค์หรือนิยาม ซึ่งสรุปผลการทดสอบได้ว่า สามารถใช้ข้อความทั้งหมด 45 ข้อ

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) โดยแจกแบบสอบถามที่เป็นทั้งกระดาษและผ่าน Google Form ให้กับกลุ่มตัวอย่างที่อยู่อาศัยในเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร รวมทั้งหมดจำนวน 400 ชุด

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นส่วนของข้อมูลที่ใช้ประกอบการวิจัย ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยแวดล้อม และการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล รวมถึงแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีที่มาจากบทความวิจัย เอกสาร วารสาร การค้นคว้าอิสระ สารนิพนธ์ และแหล่งข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต นำมาเป็นแนวทางในการวิจัยครั้งนี้

สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)

1. การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ สถานภาพสมรส รายได้เฉลี่ยต่อเดือน รายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน จำนวนบุคคลที่อยู่ในความรับผิดชอบ โดยใช้สถิติค่าร้อยละ

2. การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยแวดล้อม ประกอบด้วย ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ภาวะทางเศรษฐกิจ ความสามารถในการยอมรับความเสี่ยงจากการลงทุน โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย (Mean: $\bar{X}$) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation: SD)

3. การวิเคราะห์ข้อมูลการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล ประกอบด้วย ด้านรายได้ ด้านรายจ่าย ด้านการออมและการลงทุน และด้านภาษี โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย (Mean: $\bar{X}$) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation: SD)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงอนุมาน (Inferential Statistics)

1. การวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของประชากรเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ ด้วยการทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติการทดสอบแบบ t-Test

2. การวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของประชากรเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ สถานภาพสมรส รายได้เฉลี่ยต่อเดือน รายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน และจำนวนบุคคลที่อยู่ในความรับผิดชอบ ด้วยการทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way ANOVA) และเมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จะดำเนินการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยการทดสอบทางสถิติ LSD

3. การวิเคราะห์ปัจจัยแวดล้อมที่ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของประชากรเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ภาวะทางเศรษฐกิจ และความสามารถในการยอมรับความเสี่ยงจากการลงทุน ด้วยการทดสอบสมมติฐาน โดยการใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis: MRA)

สรุปผลของการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนา

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของประชากรเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร ของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน พบว่า ประชากรส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 222 คน คิดเป็นร้อยละ 55.50 อายุ 30 ปี แต่ไม่เกิน 40 ปี จำนวน 144 คน คิดเป็นร้อยละ 36.00 ระดับการศึกษาอยู่ที่ปริญญาตรี จำนวน 233 คน คิดเป็นร้อยละ 58.25 มีอาชีพเป็นลูกจ้างบริษัทเอกชน จำนวน 184 คน คิดเป็นร้อยละ 46.00 ในส่วนของสถานภาพ ส่วนใหญ่มีสถานะสมรส จำนวน 193 คน คิดเป็นร้อยละ 48.25 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 50,000 บาท ไม่เกิน 100,000 บาท จำนวน 235 คน คิดเป็นร้อยละ 58.75 มีรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 30,000 บาท ไม่เกิน 50,000 บาท จำนวน 234 คน คิดเป็นร้อยละ 58.50 และจำนวนบุคคลที่อยู่ในความรับผิดชอบ 2 คน เป็นจำนวน 173 คน คิดเป็นร้อยละ 43.25

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นปัจจัยแวดล้อมของประชากรเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร ของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน พบว่า มีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$) และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.440 หากจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน มีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.07$) และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.596 ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร มีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$) และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.553 ด้านภาวะเศรษฐกิจ มีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.13$) และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.621 และด้านความสามารถในการยอมรับความเสี่ยงจากการลงทุน มีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.14$) มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.510

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของประชากรเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร ของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน พบว่า มีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.27$) และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.504 หากจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านรายได้มีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.32$) และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.590 ด้านรายจ่าย มีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.31$) และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.643 ด้านการออมและการลงทุน มีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$) และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.717 และด้านภาษี มีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.33$) และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.619

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถิติเชิงอนุมาน เพื่อทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน รายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน และจำนวนบุคคลที่อยู่ในความรับผิดชอบต่างกัน ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของประชากรเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานครแตกต่างกัน

ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีเพศ ระดับการศึกษา และจำนวนบุคคลที่อยู่ในความรับผิดชอบต่างกัน ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลไม่ต่างกัน และปัจจัยส่วนบุคคลที่มีอายุ อาชีพ สถานภาพสมรส รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน แตกต่างกัน ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยแวดล้อมที่ ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ภาวะทางเศรษฐกิจ และความสามารถในการยอมรับความเสี่ยงจากการลงทุน ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของประชากรเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร

จากการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย Multiple Regression Analysis (MRA) แบบ Enter พบว่าตัวแปรอิสระทั้งหมด 4 ตัวแปร มีตัวแปรอิสระ 2 ตัวแปร ที่เข้าสู่สมการถดถอยพหุคูณอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร และความสามารถในการยอมรับความเสี่ยงจากการลงทุน ซึ่งส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของประชากรเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง ปัจจัยแวดล้อมที่ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของประชากรเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร สามารถสรุปตามวัตถุประสงค์ได้ดังต่อไปนี้

1. ปัจจัยส่วนบุคคลของประชากรเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร ประชากรส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ 30 แต่ไม่เกิน 40 ปี ระดับการศึกษาปริญญาตรี เป็นลูกจ้างบริษัทเอกชน สถานะสมรส รายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 50,000 บาท ไม่เกิน 100,000 บาท รายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 30,000 บาท ไม่เกิน 50,000 บาทและจำนวนบุคคลที่อยู่ในความรับผิดชอบ 2 คน

2. การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของประชากรเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร ที่มีลักษณะปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน สามารถสรุปได้ดังนี้

2.1 ประชากรเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานครที่มีเพศ ระดับการศึกษา จำนวนบุคคลที่อยู่ในความรับผิดชอบต่างกัน ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลไม่ต่างกัน

2.2 ประชากรเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานครที่มีอายุ อาชีพ สถานภาพสมรส รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลต่างกัน

3. ปัจจัยแวดล้อมภาพรวมของประชากรเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ในส่วนของปัจจัยแวดล้อมรายด้าน พบว่า ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ด้านภาวะทางเศรษฐกิจ และด้านความสามารถในการยอมรับความเสี่ยงจากการลงทุน มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ทั้ง 4 ด้าน

4. การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลภาพรวมของประชากรเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ในส่วนของวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลรายด้าน พบว่า ด้านรายได้ ด้านรายจ่าย และด้านภาษี มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด และด้านการออมและการลงทุนมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

5. ปัจจัยแวดล้อมด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร และด้านความสามารถในการยอมรับความเสี่ยงจากการลงทุนส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของประชากรเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

จากการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า ปัจจัยส่วนบุคคล แบ่งเป็น เพศ ระดับการศึกษา และจำนวนบุคคลที่อยู่ในความรับผิดชอบ ส่งผลให้การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของประชากรเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร ไม่ต่างกัน เนื่องจากปัจจัยส่วนบุคคลดังกล่าวข้างต้น ไม่ได้เป็นตัววัดระดับความสามารถในการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล ตัวอย่างเช่น การจะวัดศักยภาพของเพศชายและหญิง สามารถทำได้ยาก เนื่องจากเพศไม่ได้เป็นตัวกำหนด ความสามารถของแต่ละบุคคล ในส่วนของระดับการศึกษา ปัจจุบันการศึกษาหาความรู้สามารถทำได้ง่าย ระดับการศึกษาเป็นเพียงการจัดเกณฑ์ความสูงต่ำการศึกษา ไม่ได้เป็นข้อยืนยันถึงความรู้ความสามารถของแต่ละบุคคล

สำหรับปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ อาชีพ สถานภาพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน ส่งผลให้การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลแตกต่างกัน เนื่องจาก ปัจจัยดังกล่าว เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิตในประจำวัน เช่น อายุที่มากขึ้นก็จะมีประสบการณ์ในด้านต่างๆมากขึ้นส่งผลต่อเนื่องการกระบวนการตัดสินใจต่างกัน ในส่วนของอาชีพ เนื่องจากลักษณะการทำงาน กระบวนการ ข้อจำกัดของแต่ละอาชีพไม่เท่ากัน ซึ่งทั้งหมดที่กล่าวมาส่งผลต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน จึงส่งผลให้การวางแผนทางการเงินต่างกัน และในส่วนของรายได้เฉลี่ยต่อเดือนและรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน เป็นปัจจัยสำคัญลำดับต้นๆ เนื่องจากยังมีรายได้หรือรายจ่ายสูง ก็จะมีส่งผลให้บุคคลมีความตระหนักที่จะทำการวางแผนทางการเงินของแต่ละบุคคลมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาตัวแปรการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลอื่นๆ เพิ่มเติม เช่น การวางแผนเกษียณ การบริจาค และแยกตัวแปรการออมและการลงทุนออกจากกัน เนื่องจากการออมจะเป็นการสะสมทรัพย์ โดยไม่ได้คำนึงถึงผลตอบแทน ที่อาจจะไม่ครอบคลุมถึงการปรับตัวเพิ่มขึ้นของอัตราเงินเฟ้อ

2. ประชากรที่ศึกษาในครั้งนี้เป็นเพียงประชากรเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานครเท่านั้น ซึ่งหากต้องการข้อมูลที่มีความหลากหลายมากขึ้น หรือต้องการข้อมูลที่ความเฉพาะกลุ่ม จึงควรเลือกกลุ่มประชากรในการศึกษาที่แตกต่างจากเดิม เช่น จำกัดขนาดของประชากรให้อยู่ในระดับแขวง หรือเขตเศรษฐกิจที่อยู่ใจกลางกรุงเทพมหานคร

3. การเลือกใช้สถิติในการวิจัย อาจจะใช้การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ด้วยวิธีการอื่นเพิ่มเติม เพื่อให้ได้ผลการวิเคราะห์ที่มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น

4. การเลือกใช้วิธีในการสุ่มตัวอย่าง อาจเลือกการสุ่มแบบเจาะจง เพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่มีความเฉพาะเจาะจงมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- จิตติมา แจ่มอุบล. (2561). การจัดการการวางแผนทางการเงินของบุคคลวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร. การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, สาขาการเงินและการธนาคาร, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ชฎาพร คุณชื่น. (2561). การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร. การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, สาขาการเงินและการธนาคาร, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ฐานิสร์ เขียรปรีชา. (2562). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของบุคลากรสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ. การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, สาขาการเงินและการธนาคาร, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ธนาคารแห่งประเทศไทย และสถาบันวิจัยเศรษฐกิจป๋วย อึ๊งภากรณ์. **หนี้ครัวเรือนไทย**. สืบค้นเมื่อ 24 เมษายน 2567, จาก <https://projects.pier.or.th/household-debt/>
- ศูนย์วิเคราะห์เศรษฐกิจทีทีบี. TTB Analytics ประเมินสัดส่วนหนี้ครัวเรือนไทยสิ้นปี 2567 อาจเพิ่มขึ้นแตะระดับ 91.4% ต่อ GDP. สืบค้นเมื่อ 24 เมษายน 2567, จาก <https://www.ttbbank.com/th/newsroom/detail/ttba-thai-household-debt-end-2024>
- ศูนย์ส่งเสริมการพัฒนาความรู้ตลาดทุน สถาบันกองทุนเพื่อพัฒนาตลาดทุน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2553). **หลักสูตรการวางแผนทางการเงิน ชุดวิชาที่ 1 พื้นฐานการวางแผนทางการเงิน**. สืบค้นเมื่อวันที่ 30 เมษายน 2567, จาก <https://media.set.or.th/set/Documents/2022/Ju/50.pdf>
- สาริสา ฤทธิมาร. (2561). การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร. การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, สาขาการบัญชี, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สิริยาภรณ์ จำวัง. (2566). การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของบุคลากรกรมส่งเสริมสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, สาขาการเงินและการธนาคาร, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สุพิชฌาย์ ใจกันทา. (2564). การวางแผนทางการเงินของประชาชนวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร. การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, สาขาการเงินและการธนาคาร, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.